

Norsk Bluesunion

Innspill til strategi for kulturfrivillighet og regionale kulturfond

Om Norsk Bluesunion

Norsk Bluesunion ble stiftet i april 1997. I dag har organisasjonen i underkant av 6100 enkeltmedlemmer, 61 lokale og regionale lag og arrangører. Blant medlemmene finnes både de som har musikken som en fritidsaktivitet, og de som helt eller delvis lever av det.

Norsk Bluesunion har som formål å arbeide for bluesmusikken i Norge ved å styrke deres rolle og vilkår i samfunnet, og med det fremme både kulturarv og god folkehelse. Vi skal fremme sjangeren gjennom konserter og faglig aktivitet.

Norsk Bluesunion arbeider for mange målgrupper: lokale lag; barn, unge, eldre, og arrangører. Vi samarbeider tett med andre musikkorganisasjoner. Mange av aktivitetene går på tvers av generasjoner.

Vi gir ut medlemsbladet Bluesnews 5 ganger i året.

Vi trenger lokallagene til å ta vare på den lokale delen og for å dyrke talentene i sitt nærmiljø. Vi trenger de profesjonelle utøverne for å være forbilder og gi inspirasjon, opplevelser og opplæring, og arrangører som gir utøverne jobber og publikum opplevelser. Vi trenger utdanningsinstitusjonene for å gi opplæring. Alle er avhengige av hverandre – som et økosystem.

Bred deltagelse og tilgang på kunst og kulturaktivitet i hele landet

---

For å kunne delta i kunst- og kulturaktiviteter er det et grunnleggende kriterium at man må vite at kunstarten og kulturaktiviteten finnes.. Det er ikke alle som vokser opp i et hjem der man blir tatt med på kulturopplevelser, den kulturelle kapitalen er ulikt fordelt. For å bidra til at flere får oppleve et bredt utvalg av kulturuttrykk av høy kvalitet, er tilbudet i barnehage og skole viktig. Tilbudet må være av samme kvalitet og mengde i hele landet. Overgangen fra Rikskonsertene til DKS førte til at det ble færre konserter i skolen, og med det mindre mulighet til å vise flere sjangrer. Det var samtidig slutt på at Rikskonsertene sentralt produserte flere konserter og man er nå mer avhengig av at musikerne selv tar risikoen med produksjonen. For at opplæringen i musikkfag og de

Norsk Bluesunion (NBU)

Postadresse
Møllergata 39
0179Oslo

Telefon: 958 28 910

Organisasjonsnr: 996 649 857
Bankkonto: 9001 17 73132

Besøksadresse:
Møllergata 39

Epost: post@norskbluesunion.no
Internett: www.norskbluesunion.no

andre estetiske fagene i grunnskolen skal være god, er det avgjørende å ha lærere med høy kompetanse i de fagene.

Det er videre viktig at kulturskolene har et bredt tilbud av ulike kunstsjangre, slik at valgmulighetene er tilstede. Kulturskolene er viktige samarbeidspartnere for frivillig kulturliv, kanskje spesielt for frivillig musikkliv. I kommuner der de ikke har tilbud om opplæring i kulturskolene, vil en viktig del av økosystemet ikke være tilstede.

Det er viktig at tilbudet er synlig der man bor og at det er åpent og inkluderende, uansett alder. Det er en jobb for både det offentlige og for lokallagene som er ansvarlige for aktiviteten.

For å kunne oppleve kultur av ulikt slag trengs gode arrangører. Disse er ofte frivillig drevet. De må ha rammer som gjør det mulig å drive på en god måte. Det blir stadig høyere krav til profesjonalitet og med det mer krevende å gjøre det på fritiden. Kostnadene ved å arrangere vokser og stadig mer tid blir brukt til å søke tilskudd. Det å ha regionale ressurser som kan bidra her, vil kunne lette det arbeidet.

Møteplasser og tilgang på egnede kulturarenaer for aktivitet og læring.

Kulturlivet trenger lokaler både til øving og framføring. Lokalene må være egnet til formålet, både når det gjelder akustikk, størrelse og tilgjengelighet (både fysisk og ledig tid). De må dessuten ikke koste mer enn hva det frivillige kulturlivet kan betale. Det finnes mange eksempler på flotte kulturhus som blir bygd, men som får så høye inntektskrav at de ikke kan leie ut til frivillig kulturliv til en pris de kan betale. Det er i dag stor forskjell i tilbudet i den enkelte kommune, dette kan ikke være så tilfeldig.

Vi vil derfor at:

- Kulturloven må bli tydeligere på ansvarsfordeling mellom kommune, fylkeskommune og stat. Loven må vise til kommunens planverk for arenaer og bruk av areal. Det gjeld både arenaer som bare er til kulturbruk og lokaler som har flerbruk.
- Det må komme et krav i Plan- og bygningsloven om at alle kommuner må ha en plan for sine kulturarenaer og de må involvere kulturaktørene i planprosesser og byggeprosjekt.
- Det må være krav om at de norske standardene benyttes der det er egnet (som for eksempel Norsk standard for musikklokaler – NS 8178 og den internasjonale standarden for musikkøvingsrom NS-ISO 23591) og utvikle standarder der det ikke er.
- Å utvikle kompetansen på hva som er egnede lokaler. Gjerne gjennom en rettleiding for de norske standardene.

Vi kommer ikke utenom at det må gis tilskudd til satsning på egnede kulturlokaler. Vi vil derfor:

- Øke tilskuddene til de etablerte ordningene som allerede eksisterer, f.eks Kulturrom.
- Kulturens del av spillemidlene og formålet med bruken må forskriftsfestes.
- Full momskompensasjon til kulturarenaer på lik linje med idrettsarenaer.
- Tilskudd til oppgradering og vedlikehold av organisasjonseide bygg.

Samspill mellom den profesjonelle og frivillige kulturen

Vi har allerede nevnt at den frivillige kulturen er en del av et økosystem.

Der både profesjonell kultur, arrangører, opplæring, utdanning, arkiv og det offentlige henger sammen med den frivillige kulturen. Uten kunstnerne ville vi slitt med det frivillige kulturlivet. Gjennom de får vi oppleve kunsten, de er forbilde og de gir opplæring. Tilskuddsordningene for de profesjonelle er derfor relevante for det frivillige kulturlivet. De må ta høyde for samarbeidet med frivillig kulturliv. Tallet på og størrelsen på kunstnerstipend kan være avgjørende for hvor mye engasjement kunstnerne har råd til å ha for det frivillige kulturfeltet.

Det er hardt å være kunstner, enten du er musiker, danser eller kunstner innen andre sjangre. De har ofte måttet kjempe for å få anerkjenning for at dette er en jobb og at de må ha betaling. Tilskuddsordningene for kunstnerne har hatt fokus på at de skal gå til kunstnerlig arbeid. Det er på mange måter bra, men samtidig kan det gjøre samarbeidet med de frivillige vanskeligere.

Tilskuddsordningene må ikke være til hinder for det.

Det frivillige kulturlivet er en viktig arbeidsgiver for det profesjonelle kulturlivet. Både lag som trenger musikalske ledere og instruktører, og arrangører som booker artister til konserter.

I tillegg finnes det flere eksempler på at profesjonelle utøvere kan være honorerte artister på et arrangement, mens de på et annet deltar gratis og på frivillig basis.

Vi trenger både regionale kulturfond og regionale strukturer for å til et godt samarbeid.

Offentlige tilskuddsordninger og tiltak

Regionale strukturer

For at den immaterielle kulturarven, som f. eks bluesmusikken, skal holdes levende, trengs det god infrastruktur på både nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Ildsjeler og enkeltpersonar er utrolig viktige for feltet. Det er de som holder liv i tradisjonene gjennom den lokale aktiviteten, men det blir for sårbart om Norges forpliktelser med tanke på

Unescos konvensjon om immateriell kulturarv skal baseres bare på det. Vi trenger faste strukturer for å få kontinuitet og samhandling i arbeidet, og for at uttalte ambisjoner skal kunne følges opp.

Det er på regionalt nivå det er flest mangler, behovet er sterkest og potensialet størst. Gode nettverk med sterke festivaler, lokale musikere og lokallag kan skape store synergieffekter og med det ta vare på og utvikle den immaterielle kulturarven.

En satsing på regionale senter/knutepunkt vil styrke heile økosystemet. Frivillig virksomhet og profesjonelle er helt avhengige av hverandre for å få videreført tradisjonene, rekruttert nye utøvere og publikum, og få bluesmusikken ut til folket.

Tilskuddsordninger

Styrk eksisterende ordninger!

Det finnes allerede tilskuddsordninger for det frivillige kulturlivet som fungerer godt, men som trenger å styrkes. Vi kan nevne Frifond, KOMP, Kulturrom og kommunale tilskudd. I tillegg er det viktig å nevne momskompensasjon. Det har vært en gledelig økning i momskompensasjon til frivillige organisasjoner, men vi er ikke i mål før ordningen blir rettighetsfestet.

Rydd i bruken av tippemidler

Det er på høy tid at det blir rydda i bruken av kulturandelen av tippemidlene, slik vi har nevnt tidligere. Her vil vi vise til innspill fra Norsk musikkråd om det.

Prosjekttilskudd versus driftstilskudd

Det er i dag lettere å få prosjekttilskudd enn driftstilskudd. Det gjør at det er vanskeligere å arbeide langsiktig. Arbeidet blir dessuten til dels styrt av hvilke prosjektmidler en kan få. Det går mye tid til både å søke midler og å rapportere i etterkant. Det bør i større grad bli ordninger som gir driftstilskudd.

Tilskuddsordninger til profesjonelt kulturliv

Som nevnt tidligere så er de profesjonelle kunstnerne viktige for det frivillige kulturlivet. Tilskuddsordningene for de profesjonelle har derfor effekt for det frivillige kulturlivet.

- Tallet på kunstnerstipend og størrelsen på de må økes.
- Tilskuddsordningene i Norsk kulturfond må styrkes.

Regionale kulturfond

Norsk Bluesunion har, som en av organisasjonene i Arrangørforum, vært med på å lansere ideen med regionale kulturfond og det er gledelig at regjeringen har etablering av regionale kulturfond som en del av sin regjeringsplattform.

Som regjeringen skriver i Prop 1 S for Kultur- og likestillingsdepartementet er målet med regionale kulturfond å styrke samspillet mellom profesjonelt og frivillig kulturliv, i tillegg til å forsterke lokalt og regionalt kulturfrivillighet.

Vi har ikke tro på å bygge opp nye strukturer for forvaltningen av regionale kulturfond, og mener derfor at fylkeskommunene er godt egnet til å forvalte ordningen. For at regionale kulturfond skal treffe best mulig mener vi det er avgjørende at det blir satt ned tildelingsutvalg for å sikre kompetanse, nærhet og dialog med målgruppen. Det er et viktig premiss at regionale kulturfond skal komme i tillegg til og være uavhengig av eksisterende tilskuddsordninger på kulturfeltet.

Norge er et langstrakt land med ulike demografi i de ulike landsdelene, og behovet til kulturlivet kan være ulike etter hvor en holder til. Vi har derfor tro på å tilpasse regionale kulturfond etter hva som trengs de ulike stedene. Det viktige er at tildelingsutvalgene er satt sammen med folk med rett kompetanse og nærhet til feltet.

En god oversikt over eksisterende tilskuddsordninger på både nasjonalt, regionalt og lokalt nivå vil gi et tydelig bilde av hva som mangler, slik at regionale kulturfond supplerer og ikke overlapper eksisterende ordninger. Samarbeid mellom profesjonell og amatør er et viktig moment her.

Vi har tro på at regionale kulturfond vil kunne løse ut et stort potensiale i kulturlivet i det ganske land, og at det vil styrke både det frivillige og profesjonelle kulturtilbudet, øke mangfoldet, både blant de som utøver og de som opplever og totalt sett, gi et større kulturtilbud. Men det er avhengig av at fondet er på en størrelse som faktisk gjør en forskjell.

I februar 2022 sendte Norsk Bluesunion, sammen med resten av Arrangørforum, Norsk Musikkråd og Norsk kulturforum, et innspill om innretning av regionale kulturfond. Vi sa da at Regionalt kulturfond burde starte med 50 millioner kroner og øke gradvis til 150 millioner i 2027. Vi tror framdeles på at vi bør opp på en slik størrelse for at fondet skal ha en reell effekt.

Det er viktig at ordningen ikke blir mer byråkratisk enn høyst nødvendig og at den blir enkel å søke på. Det kan være en idé å skille mellom mindre og større prosjekter, der for eksempel prosjekt under 50 000 kr i søknadssum har en enda enklere søknadsprosess.

For å summere opp om regionale kulturfond:

- Regionale kulturfond må komme i tillegg til og være uavhengig av eksisterende tilskuddsordninger
- De kan gjerne bli forvaltet av fylkeskommunene, men det er viktig at det blir satt ned tildelingsutvalg med nærhet til og stor kompetanse på feltet.
- Ordningen må ha en størrelse som gjør at den faktisk gjør en merkbar forskjell og effekt for kulturlivet, slik at vinninga ikke går opp i spinninga.

Med vennlig hilsen

Bitten Svendsen

Daglig leder